

1 Ce înseamnă executare în materie civilă și comercială?

Executarea (sau executarea silită) este o măsură de aplicare coercitivă a legii aflată la dispoziția Statului pentru impunerea creanțelor și a drepturilor executorii.

Codul de reglementare a executării (Exekutionsordnung, EO) prevede diferite tipuri de măsuri executorii:

executarea cu privire la realizarea creanțelor pecuniare

executarea cu privire la realizarea obligației de a face sau a nu face

Executarea cu privire la realizarea creanțelor pecuniare:

În cadrul unei executări cu privire la creanțele pecuniare, creditorul trebuie să precizeze, în cererea sa de executare, bunurile a căror executare o dorește (alegerea modului de executare); acesta poate, în special, să aleagă între urmărirea silită a bunurilor mobile (executare asupra bunurilor mobile), poprirea creanțelor, mai ales poprirea salariului, și executarea silită imobiliară.

Executarea cu privire la realizarea obligației de a face sau de a nu face:

Fiind vorba de executarea cu privire la realizarea obligației de a face sau de a nu face, creditorul trebuie să ceară emiterea titlului executoriu prevăzut de EO în scopul exercitării dreptului său.

Pentru punerea în aplicare a executării privind obligația de a nu face, instanța însărcinată cu executarea pronunță, la cerere, o sancțiune pecuniară în cadrul procedurii de executare. În cazul unei noi încălcări, instanța trebuie să stabilească, la cerere, plata unei sancțiuni pecuniare suplimentare sau o pedeapsă cu închisoarea pentru o durată totală de maxim un an.

Pentru îndeplinirea unei decizii a cărei executare poate fi făcută și prin intermediul unui terț, creditorul, reprezentat în cadrul acestei procedurii, poate, prin decizia instanței și la cererea sa, să realizeze executarea pe cheltuiala debitorului.

Dreptul de acțiune care nu poate fi realizată de către un terț și a cărei realizare depinde exclusiv de voința debitorului este executat prin faptul că, la cerere, debitorul este somat de instanță să își execute obligația, în caz contrar riscând o sancțiune pecuniară sau închisoare pentru o durată totală de maxim șase luni.

2 Care este autoritatea sau autoritățile care au competență în materie de executare?

Instanța cantonală sau districtuală (Bezirksgericht), sesizată cu privire la aplicarea executării, deține, în principiu, competența de aprobare a sa.

Competența teritorială

Poprirea asupra bunurilor mobile și poprirea creanțelor:

În privința măsurilor de executare cu privire la realizarea creanțelor, acestea sunt de competența instanței de for (domiciliu) a debitorului; pentru poprirea de bunuri mobile, competența instanței se stabilește în funcție de locul unde se găsesc bunurile afectate de măsura de executare silită la începerea procedurii.

Executarea silită imobiliară:

Pentru măsurile de executare imobiliară (pentru imobilele înscrise în cartea funciară), competența aparține instanței însărcinate cu ținerea cărților funciare. După încuviințarea executării, procedura se aplică din oficiu. Procedura de executare este condusă fie de un judecător (executare silită imobiliară), fie de un «Rechtspfleger» [agent însărcinat cu funcții intermediare, situate între cele ale unui grefier și cele ale unui judecător] (urmărirea silită a bunurilor mobile și poprirea creanțelor). «Rechtspfleger» este un magistrat cu o pregătire profesională specială.

Măsurile de executare sunt dispuse de executorii judecătorești, care, în Austria, au calitatea de magistrați și care nu acționează nici cu titlu independent și nici ca reprezentanți sau auxiliari ai creditorului reprezentat în cadrul procedurii. Aceștia beneficiază de o largă autonomie de acțiune, inclusiv constatarea de realizare sau de eșuare a procedurii de executare.

Creditorul nu este în măsură să depună cereri decât atunci când, în lipsa acestora, instanța sau executorul judecătorec nu poate să îndeplinească procedurile legale sau dacă executarea presupune costuri de operare. Totuși, creditorul poate să furnizeze informații suplimentare prin intermediul cererilor, de exemplu, în cazul de poprire a salariului, să renunțe la declarația angajatului privind existența remunerației și cuantumul acesteia; în cazul urmăririi silite a bunurilor mobile, să renunțe la deschiderea forțată a locuinței, fapt care ar genera costuri de reparare a încuietorilor, dacă debitorul nu ar fi prezent.

3 Care sunt condițiile în care poate fi emis un titlu executoriu sau o hotărâre executorie?

3.1 Procedura

Executarea cu privire la realizarea creanțelor pecuniare:

Procedura de executare se împarte într-o procedură de aprobare și o procedură de punere în aplicare.

Aprobarea executării presupune o cerere a debitorului prin care acesta alege modalitățile de executare dorite pentru punerea în aplicare a acesteia. Dacă un creditor dorește executarea creanței unui antreprenor, de cele mai multe ori acesta va alege urmărirea silită mobilă și predarea unui inventar al patrimoniului. În cadrul acestei procedurii, executorul judecătorec încearcă să obțină plata creanței; iar dacă nu reușește, acesta va popri bunurile existente. Dacă valoarea acestora nu acoperă creanța executată, acesta notifică debitorul cu privire la furnizarea unui inventar al patrimoniului, în care debitorul trebuie să menționeze totalitatea bunurilor.

Dacă un creditor dorește executarea creanței unui consumator, de cele mai multe ori acesta va alege urmărirea silită mobilă, poprirea salariului și predarea unui inventar al patrimoniului. Creditorul nu poate opta pentru poprirea salariului decât în măsura în care cunoaște locul de muncă al debitorului și entitatea care asigură plata remunerației. În lipsa acestor informații, acesta trebuie să cunoască data de naștere a debitorului; iar instanța se va adresa Federației austriece a organismelor de asigurare socială (Hauptverband der österreichischen Sozialversicherungsträger) pentru a cunoaște organizația plătitoare. Prima etapă constă în poprirea și transferul remunerației debitorului. Dacă rezultatul este pozitiv, urmărirea silită a bunurilor mobile este pusă în aplicare doar la cererea creditorului. În cadrul acestei procedurii, executorul judecătorec încearcă să obțină plata creanței; dacă nu reușește, acesta va popri bunurile existente. Dacă valoarea acestora nu acoperă creanța executată, acesta notifică debitorul cu privire la furnizarea unui inventar al patrimoniului, în care debitorul trebuie să menționeze totalitatea bunurilor.

Pentru cererea de executare, creditorul trebuie să utilizeze un formular (E-Antr 1) sau să prezinte o cerere conformă cu modelul prevăzut. Pentru prezentare unei cereri de executare, nu este necesară reprezentarea avocațială.

3.2 Condițiile principale

Pentru punerea în aplicare a executării, creditorul care efectuează procedura trebuie să fie în posesia unui titlu executoriu, care reprezintă o decizie judecătorească definitivă. Se cere confirmarea caracterului executoriu; aceasta trebuie confirmată de autoritatea competentă în cadrul procedurii de predare. În același timp, creditorul trebuie să cunoască adresa debitorului; nu este necesară menționarea datei de naștere decât atunci când se dorește poprirea salariului, dar nu se cunoaște organismul plătitor.

4 Obiectul și natura măsurilor executorii

4.1 Ce tipuri de bunuri pot face obiectul executării?

Debitorul răspunde cu totalitatea bunurilor sale pentru obligațiile contractuale, atâta timp cât bunurile din patrimoniul său nu sunt urmărite silit. Totuși, pot face obiectul unei proceduri de executare doar acele bunuri patrimoniale pe care creditorul dorește să le execute și pe care trebuie să le numească în cererea de executare. Totuși, în timpul urmăririi silite a bunurilor mobile, este suficientă cererea de urmărire silită a tuturor bunurilor aflate în posesia debitorului; în timpul executării silite imobiliare, creditorul trebuie să indice terțul poprit, existând o excepție în cazul unei popriri pe salariu. Creditorul poate să indice faptul că nu îl cunoaște pe terțul poprit. Dacă creditorul cunoaște data de naștere a debitorului, instanța va obține datele de identitate ale terțului poprit de la Federația austriacă a organismelor de asigurare socială.

În vederea executării, creditorul poate să urmărească silit și următoarele bunuri: creanțe, altele decât cele de natură salarială, acțiunile debitorului deținute într-o societate cu răspundere limitată (GmbH); în cazul unui bun imobil al debitorului, creditorul are la dispoziție măsura executării silite imobiliare, sechestrul asigurator sau vinderea prin licitație publică.

Secțiunea «Limitele în materie de executare» prezintă bunurile din patrimoniul debitorului care nu formează obiectul procedurii de executare.

4.2 Care sunt efectele măsurilor executorii?

Efectele măsurilor de executare depind de metodele de executare:

Urmărirea silite a bunurilor mobile:

Executorul judecătoresc instituie un drept de gaj asupra bunurilor urmărite silit, care sunt licitate public.

Poprirea creanțelor, în special poprirea salariului:

Un drept de gaj este instituit pe creanță. Debitorului îi este interzis să dispună de creanța sa, mai ales să o încaseze. Atâta timp cât aceasta nu este poprită, creanța este transferată creditorului.

Executarea silite imobiliară:

Un drept de gaj este instituit pe proprietățile imobiliare. Din momentul înscrierii în cartea funciară a începerii procedurii de vânzare prin licitație publică, actele juridice ale debitorului care vizează proprietățile imobiliare, precum și bunurile lor accesorii și care nu au caracterul unei administrări ordinare a proprietății, nu sunt opozabile creditorilor și cumpărătorului. Dacă debitorul vinde proprietățile imobiliare, vânzarea la licitații autorizate este efectuată împotriva achizitorului bunului.

Un debitor este pasibil de o pedeapsă penală dacă ascunde un element din patrimoniul său, îl face dispărut, îl vinde sau îl deteriorează, pretinde sau recunoaște un angajament care nu există, sau reduce în orice alt mod patrimoniul său, în mod real sau aparent, cu consecința reducerii sau îndepărtării interesului unui creditor în cadrul procedurilor de executare silită sau al celor în curs de executare. Debitorul poate fi pus sub învinuire și dacă distruge, deteriorează, desface, face imposibilă folosirea sau retrace, în tot sau un parte, un bun gajat sau urmărit silit.

4.3 Care este valabilitatea măsurilor de acest fel?

Executarea este aplicată până la îndeplinirea ei cu succes sau până la suspendarea sa, de exemplu, prin plata datoriei de către debitor în contul creditorului, în timpul procedurii de executare. Cu titlu de excepție, executarea poate fi invocată și anticipat, de exemplu, dacă creditorul recurge la măsura popririi salariului și debitorul își schimbă locul de muncă.

De asemenea, EO prevede un raport al procedurii de executare. Aceasta poate fi obținută mai ales dacă a fost introdusă o acțiune în contestare sau în anulare a titlului executoriu, dacă s-a cerut suspendarea executării, dacă a fost formulată o acțiune în contestație (a se vedea punctul 4), dacă este atacată cu recurs încheierea instanței de încuviințare a executării (Rekurs), dacă a fost introdusă o cerere de contestare la executare sau dacă este cerută anularea sau modificarea încheierii executorii cu putere de lucru judecat.

5 Există posibilitatea de a ataca hotărârea care stabilește o măsură de acest fel?

Acțiunea judiciară a recursului (Rekurs) reprezintă un mijloc procesual de contestare a deciziei de aprobare a executării. Recursul (Rekurs) trebuie înaintat unei instanțe de apel (Landgericht, tribunal regional de al doilea grad de jurisdicție), dar trebuie depus în primă instanță (Bezirksgericht, tribunal cantonal sau districtual). Termenul de depunere a recursului este de 14 zile. În principiu, reprezentarea prin avocat este obligatorie. Procedura de recurs este o procedură întemeiată doar pe piesele existente deja la dosar, prin care este interzisă depunerea unor elemente probatorii noi.

Dacă, între timp, debitorul a plătit creanța de executat, acesta poate invoca acest fapt printr-o acțiune în contestație (și nu prin recurs împotriva deciziei de aprobare a executării). Acțiunea trebuie intentată în fața instanței care a încuviințat executarea. Aceasta poate fi însoțită de o cerere de raportare a executării. Dacă acțiunea este admisă de drept, executarea trebuie suspendată din oficiu.

Atunci când executarea a fost admisă în cadrul unei proceduri simplificate, acesta fapt se datorează exclusiv în baza informațiilor furnizate de partea care a inițiat procedura. În acest caz, debitorul se poate opune, invocând inexistența titlului executoriu de aplicare a executării însoțită de o confirmare a caracterului executoriu, sau faptul că titlul executoriu nu este în concordanță cu informațiile conținute în cererea de executare. Procedura în contestație trebuie adresată instanței care a încuviințat executarea în primă instanță. În timpul analizei temeiurilor legale de admitere a contestației, instanța examinează existența unui titlu executoriu care acoperă creanța de executat. Termenul legal de introducere a contestației este de paisprezece zile.

6 Există limitări privind executarea, în special legate de protecția debitorului sau de termene?

Limitele executării

În general, limita cel mai des invocată se referă la câmpul de admitere al executării, care nu poate depăși măsurile necesare realizării pretențiilor descrise în încheierea de încuviințare a executării.

Legea prevede anumite limite ale executării în beneficiul anumitor persoane sau asociații de persoane:

măsurile de executare care sunt de natură să împiedice desfășurarea serviciilor de transport public și care vizează proprietatea unui organism aflat sub control administrativ de stat și care asigură servicii de transport public nu pot fi aplicate decât cu acordul unei autorități de supraveghere;

înainte de punerea în aplicare a unei decizii de executare dispusă împotriva unei persoane aflate în serviciul armatei federale sau al poliției federale, decizia de încuviințare a executării trebuie prezentată ofițerilor ierarhici superiori ai acestei persoane;

într-o cazarmă militară, punerea în aplicare a unei decizii de executare trebuie notificată în prealabil comandantului de cazarmă și trebuie să se facă în prezența unui membru al armatei desemnat de comandant;

decizia de executare pornită împotriva persoanelor protejate în Austria printr-un regim al imunității reglementat conform normelor de drept internațional și care vizează imobilul în care locuiesc aceste persoane nu poate fi aplicată decât prin intermediul Ministerului federal de justiție și cu acordul Ministerului federal al Europei, al integrării și al afacerilor externe.

executarea care are drept obiect o creanță pecuniară și care este pornită împotriva unei comune sau a unui organism public sau de utilitate publică nu poate fi aprobată decât dacă aceasta se referă la elemente de patrimoniu care pot fi folosite în scopul satisfacerii pretențiilor creditorului și fără să se aducă atingere intereselor publice care trebuie protejate de comună sau de organismul în cauză. Dacă executarea constă în aplicarea unui drept de gaj contractual, această limitare nu se aplică.

Totuși, cu scopul protejării debitorului, anumite obiecte de patrimoniu sunt excluse din oficiu de la executare, cum ar fi:

Poprirea bunurilor mobile:

bunurile care permit asigurarea unui trai decent, cele de uz personal sau de uz casnic;

bunurile necesare pregătirii profesionale și exercitării unei profesii, precum și echipamentele de învățare destinate uzului didactic;

alimentele și combustibilii de încălzire, într-o cantitate care acoperă nevoile debitorului și ale familiei sale, care locuiește împreună cu el, pentru o perioadă de patru săptămâni;

animalele domestice;

fotografiile de familie, scrisorile și alte înscrisuri, precum și verigheta de căsătorie a debitorului;

aparatele paramedicale necesare unei persoane cu dizabilități și medicamentele debitorului sau ale membrilor familiei sale care locuiesc împreună cu el, precum și medicamentele și aparatele necesare în cadrul unui tratament medical;

obiectele destinate practicării unui cult religios;

sumele de bani lichizi în valoare egală cu suma exceptată de la poprire până la data următoare de plată a salariului după poprire, cu condiția ca veniturile debitorului să nu poată fi legal poprite sau să fie poprite doar cu respectarea unor restricții.

Executorul judecătoresc poate renunța la poprirea obiectelor cu valoare redusă dacă se dovedește că încuviințarea sau punerea în aplicare a executării nu va aduce venituri suplimentare la cheltuielile de executare.

Poprirea privind o creanță pecuniară (poprirea pe salariu):

despăgubiri, dacă acestea acoperă cheltuieli suplimentare care rezultă din exercitarea activităților profesionale;

ajutoare legale acordate în cadrul acoperirii cheltuielilor suplimentare legate de o dizabilitate sau de îngrijiri necesare, de exemplu, alocația de îngrijire;

ajutoare legale la plata chiriei sau la acoperirea altor cheltuieli legate de cazare;

indemnizația pentru cheltuielile de familie;

alte alocații legale acordate cu ocazia nașterii unui copil, în special alocația forfetară de luare în întreținere a unui copil;

anumite ajutoare acordate de serviciul de angajare;

rambursarea cheltuielilor cu asigurarea socială legală.

De asemenea, nu pot fi poprite în special:

prestațiile materiale acordate cu titlu de legi privind protecția socială;

dreptul la împărțirea bunurilor matrimoniale și ale economiilor matrimoniale, dacă nu a fost recunoscut prin contract sau acord sau invocat în justiție.

Venitul din muncă, pensiile pentru limită de vârstă și veniturile legale de compensare a șomajului temporar sau o reducere a capacității profesionale pot fi poprite în mod limitat. Suma din partea care nu poate fi poprită („minimul vital”) depinde de suma venitului și de numărul de obligații alimentare ale debitorului. Sumele care nu pot fi poprite, care sunt revizuite anual în sens crescător, figurează în baremele disponibile pe site-ul Ministerului Federal de Justiție (<http://www.justiz.gv.at/web2013/html/default/2c9484852308c2a60123ec387738064b.de.html>). Legea ține cont de la caz la caz de nevoile speciale ale debitorului sau ale creditorilor acestuia, întrucât permite, în anumite circumstanțe, mărirea sau diminuarea sumei exonerate care nu întrunește condițiile de poprire. În cazul unei executări motivate de un drept legal la prestațiile pentru produsele alimentare, suma exonerată care nu întrunește condițiile de poprire este redusă în general cu 25 %.

În cazul unui titlu de executare care prevede evicțiunea într-o locuință aflată sub incidența dispozițiilor din legea de reglementare a dreptului de închiriere (Mietrechtsgesetz, MRG), aceasta din urmă prevede în plus, în scopul protecției debitorului, ca evicțiunea să fie reportată dacă locatarul riscă să rămână fără domiciliu fix.

Termenele executării silite

Nu sunt prevăzute termene în care trebuie prezentate cererile de executare – cu excepția cazurilor particulare (executare care are drept obiect o evicțiune în sensul articolului 575 din Codul de procedură civilă). Totuși, debitorul poate face contestație la executare pe motiv de începere a prescripției. Termenul de prescripție pentru creanțele vizate de un titlu de executare cu autoritate de lucru judecat (rezultat în urma unei decizii judiciare) este, în general, de 30 de ani începând cu momentul obținerii autorității de lucru judecat. Dacă titlul de executare este fundamentat pe drepturile persoanelor juridice de drept public sau de drept privat, acest termen de prescripție ajunge la 40 de ani. Există totuși o excepție privind prestațiile care vor fi executorii doar pe viitor, deoarece pentru acestea este prevăzut un termen de prescripție mai scurt, în conformitate cu prevederile generale privind prescripția.

Prescripția este întreruptă de orice decizie de executare cu autoritate de lucru judecat și începe să curgă în momentul ultimei etape sau al termenului acestei executări.

În anumite cazuri, sunt prevăzute interdicții temporare de prezentare a unei noi cereri de executare sau de continuare a procedurii de executare:

Dacă în timpul urmăririi silite a bunurilor mobile nu a fost găsit niciun obiect urmărit silit, trebuie autorizată cererea unui alt creditor care vizează autorizarea urmăririi silite a bunurilor mobile sau reiterarea executării, însă aceasta trebuie pusă în aplicare numai după șase luni de la ultima tentativă nereușită de executare, dacă nicio tentativă de executare nu pare să poată fi pusă în aplicare înainte de acest termen.

O poprire pe salariu privind creanțele față de un debitor terț necunoscut poate fi solicitată după urmărirea silite a bunurilor mobile de către creditorul care trebuie să efectueze procedura, numai într-un termen de un an de la emiterea deciziei de autorizare; acest termen de interdicție nu se aplică dacă creditorul demonstrează că a aflat numai după înaintarea cererii sale de autorizare că debitorul are dreptul la creanțe salariale care pot fi poprite. Debitorul este obligat să prezinte un nou inventar al patrimoniului său numai dacă creditorul demonstrează că debitorul a achiziționat elemente de patrimoniu sau că prezentarea inventarului patrimoniului este mai veche de un an de zile.

De asemenea, EO prevede termene care permit asigurarea unei executări rapide. Executorul judecătoresc trebuie să pună în aplicare măsura de executare în termen de patru săptămâni și să îi transmită creditorului un raport privind evoluția procedurii sau obstacolele întâlnite cel târziu în termen de patru luni.

Dreptul de gaj executiv acordat creditorului – în cadrul unei executări silite imobiliare – asupra bunurilor materiale ale debitorului se stinge după doi ani, dacă procedura de vânzare nu a fost efectuată în mod corect.

Ultima actualizare: 22/08/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.